

**Dialogit
vapaa-ajasta ja
harrastuksista
5.11. ja 11.11.
Martti Ahtisaaren
koululla**

**“Tärkeintä on, että
harrastaminen tuottaa iloa ja
ylpeyttä.”**

kunnioitan

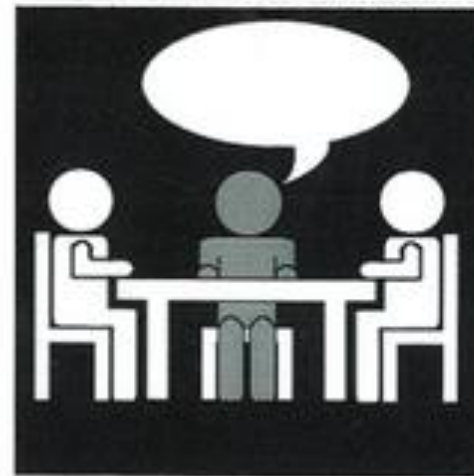
kuuntelen

odotan

Puhun suoraan.

Martti Ahtisaarella oli tapana kutsua ihmisiä dialogiin. Me teemme samoin..

Check in

Mitä puuhasit eilen?

Mitä tykkäät tehdä vapaa-ajalla?

Olin kavereitten kanssa * treeneissä * kirjastossa *
sporttiskerhossa * pyöräilemässä * kotona
tuolileikkiä perheen kanssa * sählyä pelaamassa *
ulkona * leikkimässä * piirsin * leikin koiran kanssa *
väritin * soitin iskälle * kävin Matkuksessa * tykkään
tehdä käsitöitä * olla vauhtisankareissa * skuutata *
viihdyn myös itsekseni * tykkään kirjoittaa * tykkään
olla sisken kanssa * tykkään lukea * tykkään
lumilautailla * touhuta koiran kanssa * piirtää

Dialogi

Mitä harrastaminen on? Miten voi löytää itseä kiinnostavaa tekemistä vapaa-ajalla? Mitä taitoja harrastamisesta oppii? Mitä iloa harrastuksista on? Mitä väsyttävää? Miten vapaa-aika ja koulunkäynti liittyvät toisiinsa? Miten innostaa toisia mukaan?

- Harrastaminen ei tarkoita vain treeniä
- Se on tekemistä, jota tykkää tehdä
- Se on vapaaehtoista – voi valita itselle hyviä asioita
- Harrastus ei ole hulluttelua
- Harrastaminen ei tarvitse maksaa
- Harrastaminen kyllä maksaa
- Tärkeää on, että harrastaminen tuottaa iloa ja ylpeyttä
- Harrastaminen on erilaista kuin koulu – aktiivisempaa, vaihtelevaa ja mielenkiintoista
- Harrastaminen on säännöllistä, aktiivista, mutta myös kausittaista
- Harrastuksen ei tarvitse olla fyysistä
- Harrastuksen ei tarvitse olla ohjattua

- Harrastuksen voi löytää kokeilemalla
- Kavereilta voi kysyä
- Itse löysin kaverin avulla, jäin koukkuun
- Kokeileminen voi olla vaikeaa, kun ei yhtään ensin tiedä
- Leirikoulun jälkeen innostuin kiipeilemisestä
- Perheen vaikutus on suuri harrastuksen löytymisessä
- On tärkeää kunnioittaa ja arvostaa toisen harrastusta
- Jos treenit on myöhään illalla, koulussa voi olla väsynyt
- Kun on paljon tekemistä, ei ehdi keskittyä läksyihin
- Saattaa tulla kiukuttelua, kun nukkumaan meno harrastamisen vuoksi viivästyy

Toiveita aikuisille

Lapset toivovat, että aikuiset puuttuisivat harrastuksissa väheksyntään ja muuhun kiusaamiseen tosissaan.

Nuoret toivovat, että koulu alkaisi myöhemmin, sillä treenit voivat kestää joskus myöhään.

Pikkutiimeissä plussia ja miinuksia

Saa olla kavereiden kanssa.

Pääsee kokeilemaan uusia asioita.

Yhdessä tekeminen ja oleminen

Eläimen kanssa harrastaminen rauhoittaa.

Harrastuksesta voi tulla isompana työ.

Virheistä oppii.

Kiva onnistua uusissa asioissa.

Näyttelyt ovat kivoja.

Tykkään voittaa.

Ratsastus on välillä haastavaa.

Saa liikuntaa.

Pidetään hauskaa.

Pelit ovat hauskoja ja jännittäviä

Sopu

Kuunnellaan kaikkia

Yllätys ja itsevarmuus

Kivaa, jos onnistuu.

Yhdessä on kiva soittaa.

Kiusaamisvapaa vyöhyke

Seura

Saa viettää kavereiden kanssa aikaa ja puhua.

Ei ole tylsää.

Saa uusia kavereita

Aktiivista toimintaa

Ohjaaja on kiva.

Pikkutiimeissä plussia ja miinuksia

En tykkää hävitä.

Jos harrastuksissa jää yksin.

Jos harrastuksissa sattuu.

Jos loukkaantuu.

Kun harrastuksissa kiusataan.

Häviö voi ärsyttää tai harmittaa.

Epäreilut vastustajat

Matkat

Alkulämmittely

Liika rasitus

Tekee jotain, mitä ei osaa.

Liika rahan käyttö.

Harrastuksesta luopuminen

Pelit koukuttavat.

Ilkeät tyypit

Menee nenään vettä.

Kädet kramppaa rummuissa, se on hankalaa.

Jos treenit loppuu myöhään.

Jos joku jättää kaverin ulkopuolelle.

Monipuolisuus unohtuu, jos treenaa samoja lajeja.

Ratsastuksessa ärsyttää, jos tippuu.

Ärsyttää, jos menee huonosti.

Rajoittaa vapaa-aikaa.

Ärsyttävä tai tylsä ohjaaja

Jos vanhemmat pakottavat harrastamaan epämieluisaa harrastusta.

Treenit voi kestää tosi myöhään.

Check out

Ensimmäisessä dialogissa oli 48 oppilasta. Etsimme lopetuksessa harrastussamiksia. Toisessa dialogissa oli 27 oppilasta. He pohtivat lopuksi, mikä asia oli tärkeä ja jäi mieleen. Harrastusten kiusaamisvapaa vyöhyke oli tärkeä. Oppilaat pitivät tätä dialogia mieleen jäävänä ja kivana.

Dialogi lasten ja nuorten vapaa-ajasta ja harrastamisesta 24.11.2025 Martti Ahtisaaren koululla

💛 Kutsu dialogiin harrastuksista Martti Ahtisaaren koululle ma 24.11.2025 klo 14.15–15.45. 💜

Martti Ahtisaarella oli tapana kutsua ihmisiä dialogiin.

Martti Ahtisaaren koulussa oppilaat käyvät dialogeja siitä, mitä he tykkäävät tehdä vapaa-aikana. Lisäksi koulun yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä on tunnistettu tarve ajatella ja ymmärtää vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin liittyviä teemoja yhdessä teidän kanssanne.

Dialogissa kuullaan oppilaiden näkemyksiä ja kokemuksia sekä jokaisen teidän kokemuksia, tietoa ja osaamista. Tavoitteenamme on rakentaa yhteistä ymmärrystä ja konkreettisia tekoja, jotka tukevat jokaisen lapsen ja nuoren kasvua ja osallisuutta sekä mahdollisuutta kehittää omia vahvuuksia, taituruuksia ja hyvinvointia.

Ajattelun virittelyä varten voit tutustua uunituoreeseen oppaaseen [Joustava harrastus, jutteleva ohjaaja](#) ja miettiä, mikä sinua puhuttelee.

Ilmoittautuminen 19.11. mennessä <https://forms.office.com/e/ZDqAVYdshx>

Jos et itse pysty osallistumaan, niin voit tietysti jakaa kutsun verkostossasi eteenpäin ja pyytää heitä ilmoittautumaan mukaan.

Kutsu liitteenä. Auton voit pysäköidä koulumme pihaan (kaupan piha on varattu vain kaupan asiakkaille).

Olet lämpimästi tervetullut!

Dialogissa olivat mukana:

1. Jouni Pitkänen/ KuPS
2. Salla Lommi/ Savonia AMK
3. Elina Vetoniemi/ Kuopion konservatorio
4. Sanna Marin/ Alavan seurakunta
5. Vappu Palmu/ Martti Ahtisaaren koulu
6. Ida Lopenen/ sosiaalityön opiskelija
7. Tarja Kinnunen/ Martti Ahtisaaren koulu
8. Silja Vikki/ Martti Ahtisaaren koulu
9. Tiia Vitikainen/ Martti Ahtisaaren koulu
10. Marja Viluksela/ Puoiho Latu ry
11. Varpu Vidgren/ Kuopion kansalaisopisto, käsityökoulu Taituri
12. Konsta Tiihonen/ Kuopion kansalaisopisto, Suomen harrastamisen malli
13. Heidi Kotikumpu/ Kuopion kaupunki, yhteisökoordinaattori
14. Nina Karvonen/ Kuikkalammen nuorisotila
15. Emma Tepponen/ Kuikkalammen nuorisotila
16. Salla Ikäheimo/ Vanpy
17. Maarit Viljakainen/ Puijo Wolley, Vanpy
18. Ilja Venäläinen/ Kuopion kaupunki, liikuntapalvelut
19. Jonna Kettunen/ Kuopion Reippaan Voimistelijat
20. Mohamed Mursal/ Savonia, robotiikkakerho
21. Tommi Paananen/ Welhot
22. Sirkka-Liisa Piipponen/ Kuopion kaupunki, osallisuuskoordinaattori
23. Päivi Arvonen, Vanpy
24. Tea Jäntti/ Martti Ahtisaaren koulu
25. Tuula Koivukangas/ Martti Ahtisaaren koulu
26. Jussi Kukkola/ Martti Ahtisaaren koulu
27. Päivi Rimpiläinen/ Martti Ahtisaaren koulu

Virittäytyminen: Joustava harrastus, jutteleva ohjaaja ja muita tutkijoiden suosituksia lasten ja nuorten harrastustoiminnan ohjaajille sekä lasten dialogien kooste

Mitä oli mielessä, kun tulit tähän dialogiin?

- Miten kaikki pääsee osalliseksi?
- Vapaa-ajan toiminnan vuorovaikutus – millaista se on?
- Harrastustoiminnan saavutettavuus, saadaanko erityislapset mukaan?
- Tärkeää laajentaa ajattelua oman seuran ulkopuolelle.
- Hyvinvoinnin edistäminen vapaa-ajan toiminnassa
- Yhteisen ajattelun ja kehittämisen tärkeys
- Mitä toimintaa tarjotaan? Maksuttomuus
- Tuki kasvatustyöhön
- Vapaa-ajan toiminnan nonformaalius, sen yhdistäminen koulumaailmaan
- Lasten ja nuorten kannustaminen, jokaisen taituruuksien löytämisen tärkeys
- Muistetaanko kysyä lapsilta ja nuorilta?
- Polarisoituminen
- Syrjäytyminen – löytyykö mielekästä tekemistä kaikille?
- Vapaa-ajan toiminnan ohjaajan merkitys vuorovaikutuksen ja osallisuuden tukijana
- Mikä määrä harrastuksia on riittävästi? Jaksaminen
- Mielenkiinnon herättäminen, kokeiluharrastustoimintaa
- Taituruuksien löytäminen, arvokasta, että saa pinnistellä ja keksiä
- Voidaanko tehdä enemmän Harrastamisen Suomen mallin kautta

Tekoja:

1. Harrastustoimijat enemmän yhdessä
2. Harrastustoiminnassa ollaan herkkien ja inhimillisten asioiden äärellä.
Tarvitsemme herkkyyttä ohjaukseen nähdä lapsi, orastava taito, itseluottamuksen idut
3. Aikuinen luo turvan.
4. Koulutusta vuorovaikutukseen
5. Tuki perheille – tietoisuutta, sinnikkyteen tukemista. Koulu tarjoaisi keskustelufoorumin vanhemmille
6. Altistumismahdollisuuksia lapsille ja nuorille
7. Harrastuksien ohjaajat tulisivat alueelle – korttelipelaamista
8. Tavoitteellisen harrastamisen lisäksi olisi mahdollisuus olla mukana, vaikkei tavoittelisi "tähteyttä".
9. Harrastustuen mahdollisuus on olemassa – tiedottaminen ja tuki
10. Pidetään koulun kerhotoiminta laajana.
11. Monilajikerhoja
12. Voiko lajin valita myöhemmin?
13. Nuorisotoimen ja urheiluseurojen yhteistyö
14. Opiskelijoiden mahdollisuudet käyttöön
15. Lisää yhteistyötä koulun ja harrastusseurojen välille

Check out

Tärkein asia, jonka tästä dialogista nappaan mukaan:

- Keinot siihen, että tavoitetaan ne lapset ja nuoret, jotka eivät ohjaudu toimintaan vanhempien avulla
- Kysytään lapsilta. Kysytään nuorilta.
- Harrastus sinne, missä lapset ovat.
- Aikuinen luo turvan. Pallo on meillä.
- Harrastusmahdollisuuksista tiedottaminen – koulun tärkeä rooli siinä

Kiitos osallistumisesta!

Tehdään hyvää dialogi kerrallaan.

#saaristokaupunginlapsetjanuoret